

N:o 87.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj 1900, kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående beräkningen af statsverkets ordinarie inkomster.
(I. A.)

Efter det statsutskottet till behandling förehåft Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof i hvad densamma afser beräkningen af statsverkets inkomster, får utskottet nu jemlikt § 53 regeringsformen och § 39 riksdagsordningen uppgifva och föreslå de belopp, hvartill *de ordinarie inkomsterna* under nästkommande statsregleringsperiod för närvarande anses kunna upptagas.

Med hänvisande till den utredning beträffande beräkningen af hvarje särskild inkomstitel, som i statskontorets vid statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 sistlidna januari fogade berättelse af den 9 december 1899 om statsverkets inkomster under det nästföregående året jemte förslag till deras beräkning vid nu föreliggande statsreglering finnes meddelad, får utskottet här nedan omförmåla de inkomstitlar, öfver hvilka särskildt yttrande ansetts böra afgifvas.

Grundskatt. Enligt hvad föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet meddelat, hade statskontoret, som den 1 mars 1898 afgaf infordradt utlåtande angående förändring i gällande föreskrifter om åsättande af grundskatt m. m., i detta sammanhang fäst uppmärksamheten, bland annat, å den rekognitionsavgift, som jemlikt kongl. brefvet den 29 januari 1824 åsatts kronoskopar, hvilka till vissa jerngrufvor upplåtits att för grufvornas behof och nytta begagnas. I fråga om denna rekognitionsavgift hade statskontoret erinrat, att densamma, som enligt lemnad utred-

ning uppginge till sammanlagdt 222 kronor 10 öre, icke vore i kronans jordeböcker upptagen, utan redovisades i räkenskaperna såsom grundskatt. Då till följd af föreskriften i lagen den 2 december 1892 angående afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter inkomsttiteln grundskatt med år 1904 komme att ur riksstaten utgå, skulle, enligt hvad statskontoret vidare anförde, rekognitionsafgiften framdeles komma att under annan inkomsttitel redovisas, hvadan och då denna afgift vore att anse såsom afgäld för rätt till begagnande af vissa kronans skogar, statskontoret hölle före, att rekognitionsafgiften borde upptagas bland skogsmedlen och såsom sådana redovisas.

I infordradt utlåtande af den 30 september nästlidet år hade kammar- och kommerskollegierna anfördt, att, om ock inkomsttiteln grundskatt ej, på sätt statskontoret antagit, skulle komma att utan vidare försvinna med år 1904, det likväl syntes föreligga giltig anledning att redan nu till annan inkomsttitel omföra ifrågavarande rekognitionsafgift, hvilken i afseende å redovisningen syntes kunna jemställas med de skogsräntor, som funnes omnämnda i kongl. kungörelsen den 26 maj 1899 angående förändring i gällande föreskrifter om åsättande af grundskatt m. m.; och hemstälde alltså enbetsverken, i anslutning till hvad statskontoret härutinnan föreslagit, att rekognitionsafgiften måtte afföras från titeln grundskatt och redovisas såsom skogsmedel.

Då för den föreslagna öfverflyttningen af rekognitionsafgiften till skogsmedlen talade väsentligen enahanda skäl, som föranledt de nyssnämnda skogsräntornas omföring från titeln grundskatt till skogsmedlen, vore departementschefen sinnad att vid annat ärendes anmälan föreslå, att rekognitionsafgiften från och med år 1901 öfverföres till skogsmedlen. Ehuru en dylik åtgärd, med afseende å berörda afgifts jmförelsevis obetydliga belopp, icke inverkade på beräkningen af någondera af de båda inkomsttitlarna, hade departementschefen likväl i detta sammanhang ansett sig böra omnämna förhållandet; varande inkomsttiteln grundskatter af Kongl. Maj:t i öfverensstämmelse med statskontorets förslag för år 1901 beräknad till 960,000 kronor.

Emot denna beräkning har utskottet icke något att erinra.

Jernvägstrafikmedel. I enlighet med det af jernvägsstyrelsen afgifna förslag till beräkning af den behållna inkomst af statens jernvägar, som kunde upptagas i riksstaten för år 1901, har Kongl. Maj:t beräknat jernvägstrafikmedlen för nämnda år till 10,000,000 kronor.

Då emellertid med afseende å de betydligt höjda stenkolsprisen och äfven andra under senaste tiden inträffade prisstegringar, hvilka måste

inverka på drift- och underhållskostnaderna vid statens jernvägar, det syntes kunna ifrågasättas, huruvida jernvägstrafikmedlen fortfarande kunde beräknas komma att under år 1901 med ofvannämnda belopp inflyta, har utskottet förskaffat sig upplysningar i detta hänseende.

Af hvad utskottet sålunda inhemtat framgår, att det sannolika, mindre tillfredsställande resultatet af jernvägsdriften innevarande år till väsentlig del har sin grund i den oväntadt stora ökning i priset på stenkol, som under detta år inträffat, samt att, ehuruval det visserligen vore onöjligt att förutsäga, huruvida kolprisen komme att falla år 1901, det dock enligt meddelanden från England ej vore antagligt, att så komme att ske, åtminstone i någon högre grad.

På grund af hvad sålunda förekommit anser utskottet den af Kongl. Maj:t framlagda beräkningen af jernvägstrafikmedlen för år 1901 skäligen böra minskas med 2,000,000 kronor och denna inkomsttitel följaktligen i riksstaten för år 1901 uppföras till 8,000,000 kronor.

Skogsmedlen, som i riksstaten för år 1900 äro upptagna med 4,600,000 kronor, äro af statskontoret för år 1901 beräknade till 5,500,000 kronor. Sagda medel hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, år 1898 belöpt sig till 7,554,845 kronor och år 1899 till 7,133,290 kronor. I skrifvelse af den 29 sistlidne december hade domänstyrelsen meddelat, att på grund af nu kända eller beräkneliga förhållanden, skogsmedlen för år 1900 kunde antagas komma att uppgå till 7,740,553 kronor.

Med stöd af dessa uppgifter ansåge departementschefen skogsmedlen för år 1901 böra beräknas till 5,800,000 kronor, med hvilket belopp skogsmedlen också blifvit af Kongl. Maj:t i inkomstberäkningen för sagda år upptagna; och har utskottet häremot icke haft något att erinra.

Utskottet, som biträder hvad Kongl. Maj:t i öfrigt föreslagit angående beräkningen af statsverkets ifrågavarande inkomster, hemställer,

att statsverkets inkomster för år 1901 må beräknas på följande sätt:

Grundskatt	kronor	960,000: ---
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	»	270,000: ---
Afgifter för persedelunderhållet vid rusthållsinfanteriet	»	49,000: ---
	Transport kronor	1,279,000: ---

	Transport kronor	1,279,000: —
Trosspassevolansafgift	»	19,000: —
Tillfälliga rotevakansafgifter	»	175,000: —
Soldatvakansafgift	»	38,000: —
Båtsmansvakansafgift	»	150,000: —
Arrendemedel	»	2,200,000: —
Mantalspenningar	»	700,000: —
Bötesmedel	»	290,000: —
Kontrollstämpelmedel	»	40,000: —
Fyr- och båkmedel	»	1,500,000: —
Telegrafmedel	»	1,610,000: —
Jernvägstrafikmedel	»	8,000,000: —
Skogsmedel	»	5,800,000: —
Extra uppbörd	»	100,000: —
	Summa kronor	21,901,000: —

Stockholm den 7 maj 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Tabell öfver statsverkets ordinarie inkomster.

Statskontoret beräknat för år 1901.			Statsutskottets förslag för år 1901.	
Kronor.	öre.		Kronor.	öre.
960,000	—	Grundskatt	960,000	—
270,000	—	Kavalleriregementanas hästvakansspannål	270,000	—
49,000	—	Afgifter för persedelunderhållet vid rust- hällsinfanteriet	49,000	—
19,000	—	Trosspassevolansafgift	19,000	—
175,000	—	Tillfälliga rotevakansafgifter	175,000	—
38,000	—	Soldatvakansafgift	38,000	—
150,000	—	Båtsmansvakansafgift	150,000	—
2,200,000	—	Arrendemedel	2,200,000	—
700,000	—	Mantalspenningar	700,000	—
290,000	—	Bötesmedel	290,000	—
40,000	—	Kontrollstämpelmedel	40,000	—
1,500,000	—	Fyr- och båkmedel	1,500,000	—
1,610,000	—	Telegrafmedel	1,610,000	—
10,000,000	—	Jernvägsmedel	8,000,000	—
5,500,000	—	Skogsmedel	5,800,000	—
100,000	—	Extra uppbörd	100,000	—
S:a 23,601,000	—	Summa	21,901,000	—